

Відділ освіти, молоді та спорту Краснокутської селищної ради
Пархомівський ліцей

Інструкція № 1
Програма проведення вступного інструктажу

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом директора
Пархомівського ліцею
Москаленко С.Л.
від 10.03.21 № 28

Загальні відомості про освітній заклад

Трудова дисципліна ґрунтується на свідомому і сумлінному виконанні правил. Працівники приймаються на роботу за трудовим договором, контрактом або на конкурсній основі згідно до чинного законодавства. Вони можуть працювати за сумісництвом згідно з чинним законодавством.

Усі працівники при прийнятті на роботу і в процесі роботи проходять інструктаж (навчання) з питань охорони праці, надання першої допомоги потерпілим від нещасних випадків, про правильні дії при виникненні аварії.

Допуск до роботи осіб, які не пройшли навчання інструктажу і перевірки знань з охорони праці, забороняється.

Працівники ліцею зобов'язані:

- виконувати правила внутрішнього розпорядку, дотримуватися дисципліни праці, трудитися сумлінно;
- виконувати вимоги з охорони праці, безпеки життєдіяльності, передбачені відповідними правилами та інструкціями;
- берегти обладнання, інвентар, матеріали, навчальні посібники, тощо виховувати у дітей бережливе ставлення до майна освітнього закладу;
- у встановлені строки проходити медичний огляд.

Коло обов'язків (робіт), що їх виконує кожен працівник за своєю спеціальністю, кваліфікацією чи посадою, визначається посадовими інструкціями положеннями, затвердженими в установленому порядку тарифно-кваліфікаційними довідниками посад службовців і тарифно-кваліфікаційними довідниками робіт і професій робітників, положеннями і правилами внутрішнього розпорядку освітнього закладу.

У освітньому закладі для вчителів за погодженням профкомітетом встановлений п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями, а для інших педагогічних працівників і обслуговуючого персоналу робочий тиждень визначається графіком роботи.

Час початку і закінчення роботи встановлюється у відповідності з режимом робочого дня і затверджується директором. Робочий час педагогічних працівників визначається навчальним розкладом, графіком роботи вихователів. Тривалість робочого дня обслуговуючого персоналу і робітників визначається графіком змінності, який складається відповідно до

встановленої тривалості робочого часу на тиждень. Вихователі залучаються до роботи у загальнозстановлені вихідні та святкові дні.

На бажання працівника, який працює у святковий день, йому може бути наданий інший день відпочинку.

У освітніх закладах при кількості працюючих понад 100 чоловік, створюється служба охорони праці („Типове положення про службу охорони праці ”). Службу охорони праці при чисельності працюючих від 101 до 500 чоловік представляє один спеціаліст з інженерно-технічною освітою.

Необхідність підвищення рівня безпечних умов праці у освітніх закладах зумовлена особливою турботою про збереження життя і здоров'я підростаючого покоління. У процесі навчання здобувачі освіти оволодівають різними виробничими професіями, їх залучають до суспільно-корисної, продуктивної праці.

У зв'язку з цим, першочерговим є завдання створення здорових і безпечних умов праці та навчання. Охорона здоров'я здобувачів освіти під час освітнього процесу у ліцеї, при залученні їх до суспільно-корисної праці повинна бути організована так, щоб заздалегідь виключити можливі несприятливі наслідки, а заходи щодо виконання вимог норм, правил та інструкцій з техніки безпеки, щоб мали попереджувальний, профілактичний характер, тобто виключали б ситуації, які можуть призвести до травматизму. Обов'язковим в роботі з охорони праці у освітньому закладі є навчання та інструктування про безпечні методи праці як працюючих, так і здобувачів освіти.

Виконання вимог правил з техніки безпеки вчителями освітнього закладу, завідуючими кабінетами, адміністрацією та іншими працівниками є обов'язковим у роботі, спрямованій на організацію безпечних та здорових умов праці співробітників, а також здобувачів освіти – під час проведення занять у навчальних кабінетах, майстернях, спортивних залах.

Основні положення Закону „Про охорону праці ”, Кодексу законів про працю та інших нормативних актів про охорону праці (Основні законодавчі акти з охорони праці).

Основні положення щодо реалізації конституційного права громадян на охорону праці, їх життя і здоров'я у процесі трудової діяльності визначає Закон України „Про охорону праці ” . Закон „Про охорону праці ” поширюється на всіх громадян що працюють (Ст.2).

Закон проголошує, що працівник має право відмовитись від дорученої роботи, якщо створилася ситуація, небезпечна для його життя чи здоров'я або для людей, які його оточують (Ст.7)

Працівникам видається безплатно за встановленими нормами , спецодяг та інші засоби індивідуального захисту на таких видах робіт:

- на роботах, пов'язаних із забрудненням;
- на роботах, що здійснюється в несприятливих температурних умовах;
- на роботах із шкідливими і небезпечними умовами праці;

- на роботах, пов'язаних із обслуговуванням машин і механізмів (Ст.10)

Якщо нещасний випадок трапиться внаслідок невиконання працівником вимог нормативних актів про охорону праці, виділяється розмір допомоги, який визначається комісією з розслідування нещасного випадку.

В разі смерті потерпілого встановлюється такий розмір одноразової допомоги його сім'ї: не менше п'ятирічного заробітку працівника на його сім'ю, і, крім того, не менше однорічного заробітку на кожного утриманця потерпілого, а також на його дитину, яка народилася після його смерті (Ст.11).

Закон передбачає також відшкодування моральних збитків працівникові, якщо небезпечні або шкідливі умови праці призвели до них, порушили нормальні життєві зв'язки потерпілого.

Кодекс законів про працю України – основний закон національного трудового законодавства.

Законодавство про працю України визначає правові засади і гарантії здійснення громадянином України права розпоряджатися своїми здібностями продуктивної і творчої праці, регулює трудові відносини працівників усіх підприємств, установ незалежно від форми власності.

Працівники мають право на :

- відпочинок згідно з законами про обмеження робочого дня та робочого тижня і про щорічні оплачувані відпустки;
- здорові і безпечні умови праці;
- матеріальне забезпечення у порядку соціального страхування у старості, при хворобі, втраті працездатності, а також матеріальну допомогу у разі безробіття;
- об'єднання у професійні спілки;
- вирішення колективних трудових конфліктів.

Закон України „Про охорону здоров'я населення” визначає правові, організаційні, економічні та соціальні основи охорони здоров'я населення в Україні.

Громадяни зобов'язані:

- піклуватися про своє здоров'я і здоров'я своїх дітей, не шкодити здоров'ю інших громадян;
- проходити своєчасні профілактичні щеплення та медичні огляди;
- надавати невідкладну допомогу іншим громадянам, які потрапили в умови, що загрожують їхньому життю і здоров'ю.

Держава піклується, щоб виробниче навчання підлітків проводилося тільки з тих професій, які відповідають їх вікові, фізичному і розумовому розвитку та стану здоров'я. Трудове навчання здійснюється під систематичним медичним контролем.

Загальні правила електробезпеки

Електробезпека – це система організаційних і технічних заходів, засобів, які забезпечують захист людей від шкідливого і небезпечного впливу

електричного струму, електричної дуги, електромагнітного поля і статичної електричної електрики.

Електротравма – це травма, викликана впливом електричного струму або електричної дуги.

Особливості електротравматизму:

- організм людини не наділений властивістю, за допомогою якої можна було б визначити наявність електроструму;
- електротравма може виникнути без безпосереднього контакту зі струмопровідниками, частинами устаткування (ураження через електричну дугу, крокову напругу тощо);
- електричний струм, проходячи через тіло людини, діє не тільки в місцях контактів і на шляху проходження через організм, а й на центральну нервову систему, що спричиняє ураження внутрішніх органів (порушення нормальної діяльності серця, зупинку дихання тощо).

Дія електричного струму на організм людини супроводжується зовнішнім ураженням тканин та органів у вигляді механічних ушкоджень, електричних знаків, і електрометалізації шкіри, опіків.

Електричний струм, проходячи через організм людини, спричиняє термічну, електролітичну та біологічну дії.

Термічна дія струму виявляється в опіках окремих ділянок тіла, в нагрівання до високої температури кровоносних судин, нервів, серця, мозку, що стає причиною серйозних функціональних розладів.

Електротермічна дія струму виявляється в розкладанні органічної рідини крові, що призводить до значних порушень її фізико-хімічного складу.

Біологічна дія струму виявляється у подразненні і збудженні живої тканини організму, що супроводжується мимовільним скороченням м'язів.

Тривалість проходження струму через організм впливає на кінцевий результат ураження: чим довше проходження струму, тим більша можливість тяжкого і смертельного наслідку.

Правильне користування електроенергією виключає випадки ураження електричним струмом.

Основні вимоги, яких потрібно дотримуватись при користуванні електроенергією:

1. Захист від коротких замикань (автомати, пробкові запобіжники) у електропроводці повинен бути завжди справним. Заміна заводських запобіжників, навіть тимчасово, усілякими металевими провідниками („жучками”) може стати причиною нещасного випадку чи пожежі.

2. Основною умовою безпечного застосування електроенергії у приміщеннях є справний стан ізоляції електропроводів, електроприладів і апаратів, електричних щитків, вимикачів, штепсельних розеток, лампових патронів і світильників, а також електрошнурів, з допомогою яких вмикають

в електромережу електроприлади, тому необхідно слідкувати за станом ізоляції, забезпечуючи своєчасний ремонт.

3. Щоб уникнути пошкодження ізоляції забороняється:

- підвішувати електропровід на цвяхах, металевих і дерев'яних предметах;
- перекручувати проводи;
- закладати провід і шнури за газові і водопровідні труби, за батарею опалення;
- витягати за шнур вилку з розетки.

4. У будинках, де електропроводка зроблена закритим способом під штукатуркою, забивання у довільні місця стіни цвяхів (костилів) для підвішування штор, картин та інших предметів, а також пробивання отворів і борідок може призвести до пошкодження схованої електропроводки і ураження електричним струмом. Тому всі подібні роботи треба виконувати, попередньо переконавшись у відсутності в даному місці електропроводки.

5. Освітлювальну арматуру і електролампи небезпечно чистити від забруднення і пилюки при ввімкненому вимикачі, тобто під напругою, мокрими чи вологими ганчірками.

Чистку треба виконувати при вимкненому вимикачі сухою ганчіркою, стоячи на підставці, яка не проводить електричного струму.

6. Пошкоджені вимикачі, лампові патрони, штепсельні розетки, електроприлади і апарати заборонено замінювати під напругою. Для цього прилад, апарат слід вимкнути з електромережі, а при ремонті електропроводки – викрутити запобіжник (чи вимкнути автомат).Цю роботу повинна виконувати особа, яка обізнана з правилами ремонту.

7. При користуванні переносними приладами, електроінструментами небезпечно одночасно торкатись батареї опалення, водопровідних труб та інших заземлених металевих конструкцій, тому що при пошкодженні ізоляції електричного приладу через тіло людини, яка доторкнулась до названих металевих конструкцій, пройде небезпечний для організму струм.

8. Небезпека ураження електричним струмом може виникнути також у таких випадках:

- при користуванні електроприладами із пошкодженою ізоляцією, електроплитками із відкритою спіраллю;
- саморобними електропечами, електроводонагрівачами, при заповненні водою електронагрівальних приладів (чайників, кострюль, самоварів тощо), вже ввімкнених в електромережу;
- при порушенні порядку ввімкнення приладу у електромережу необхідно електрошнур спочатку підключити до приладу, а потім до мережі, а не навпаки;
- при застосуванні оголених кінців проводу замість штепсельних вилок.

9. Діти, не усвідомлюючи небезпеки, доторкаються до електроприладів, ввімкнених в електромережу, і часто отримують опіки й більш серйозні травми. Необхідно виключити можливість доступу дітей до електроприладу і відкритих розеток.

10. Особливо обережним треба бути при користуванні електроенергією у вологих приміщеннях, у приміщеннях із земляною, цегляною і бетонною підлогою (підвали, ванна кімната, вбиральня та інші), які є добрим провідником струму, бо за таких умов небезпека ураження електричним струмом збільшується. Тому в санвузлах та інших подібних приміщеннях не дозволяється встановлювати вимикачі та штепсельні розетки, користуватись ввімкненими в електромережу різними електронагрівальними приладами (плитками, камінами, рефлекторами), пральними машинами і переносними світильниками, а також використовувати стаціонарні світильники без запобіжної арматури.

Основи гігієни та санітарії

Санітарія – це система організаційних і технічних заходів, спрямованих на усунення потенційно небезпечних факторів і запобігання захворювань та отруєнь.

До організаційних заходів належать:

- дотримання вимог охорони праці жінок та осіб віком до 18 років;
- проведення попередніх та періодичних медичних оглядів;
- забезпечення працюючих у шкідливих умовах лікувально-профілактичним обслуговуванням.

Технічні засоби передбачають:

- систематичне підтримання чистоти у приміщеннях і на робочих місцях;
- розробку та конструювання обладнання, що виключає виділення пилу, газів та пари, шкідливих речовин у приміщеннях;
- влаштування системи вентиляції та кондиціонування робочого місця із шкідливими умовами праці;
- забезпечення захисту працюючих від шуму, вібрації, різних видів випромінювання.

Граничні норми підймання та переміщення вантажів вручну для жінок становлять 10кг, для підлітків віком 16-17 років встановлені такі граничні норми переміщення та підймання важких речей: для юнаків – 12,6кг, для дівчат – 6,3 кг.

Забороняється використання побутових приміщень не за призначенням. Усі побутові приміщення повинні мати на видному місці укомплектовані аптечки. Дезінфекцію побутових приміщень необхідно здійснювати не рідше одного разу на місяць.

Працівник має право:

- одержувати інформацію про стан свого здоров'я на основі висновків медичної комісії;

- відмовитись від роботи, яка протипоказана йому згідно з медичними висновками.

Працівник зобов'язаний проходити в установленому порядку і термінах медичні огляди та виконувати медичні рекомендації.

Відповідальна за організацію
роботи з охорони праці _____

Швець І.Г.

УЗГОДЖЕНО:

Інженер з охорони праці
групи господарського обслуговування
відділу освіти, молоді та спорту
Краснокутської селищної ради _____

Шостак І.В.

Юрисконсульт
групи по господарському обслуговуванню
відділу освіти, молоді та спорту
Краснокутської селищної ради _____

Замурей А.М.